

UDVIKLINGSRÅDENE I VARDE KOMMUNE

Version 2.0.

Indhold

Forord	3
1. Omverden og formål	4
2. Den geografiske opdeling af udviklingsrådene	5
3. Opgaver, rollefordeling og udviklingsplaner	6
3.1. Roller og opgavedeling	6
3.2. Udviklingsplaner der skaber retning og ejerskab	9
4. Udviklingsrådsmodellens årshjul	11
4.1. Byråd til udviklingsråd	12
4.2. Det fælles udviklingsråd	15
4.3. Udviklingsråd og borgerforeninger/lokale foreninger	16
5. Udviklingsrådenes aktiviteter og økonomi	19
6. Synliggørelse og kommunikation	20
7. Uddannelse og værktøjskasse	21
8. Evaluering	21

Forord

De ni udviklingsråd og Det fælles udviklingsråd (FUR) har de sidste 10 år bundet hele kommunen sammen. Udviklingsrådene har til opgave at være et bindeled mellem byråd og det enkelte lokalsamfund - uanset hvor i den geografisk store kommune vi befinder os.

Udviklingsrådene har mange forskellige opgaver - alle med samme mål: At udvikle lokalområderne på god og spændende vis og derigennem styrke hele kommunen. Udviklingsrådene er en åben platform for idéudveksling, nærdemokrati, dialog og samhørighed for hele kommunen.

Udviklingsrådene samarbejder med Varde Kommune, og de har en officiel status som høringsberettigede i lokale anliggender, ligesom de formelt er deltager i udarbejdelsen af den kommunale planstrategi i Varde Kommune.

Efter 10 år med involvering og masser af gode resultater besluttede vi i 2017 at gennemføre en evaluering – et 10-års eftersyn, hvor vi er kommet 360 grader rundt om udviklingsrådene og deres samarbejdspartnere. Evalueringen viser, at det er vigtigt, at samarbejdet både skaber mulighed for demokratisk indflydelse, men også er handlingsorienteret og skaber resultater.

Som et led i udarbejdelsen af oplægget til den fremtidige model er der nedsat en arbejdsgruppe på tværs af Udvalget for Økonomi og Erhverv (UØE) og FUR, der har fået til opgave at fremkomme med et oplæg til en tilpasset model, der imødekommer forholdene i 2018 og gerne de næste 10 år frem – se nedenfor.

Dette oplæg til den fremtidige model for udviklingsrådene eller udviklingsrådene version 2.0 er resultatet af evalueringen og en grundig proces, hvor arbejdsgruppen både har stukket en finger i jorden og respekteret de sidste 10 års arbejde og perspektiveret udviklingsrådenes fremtidige indsats i forhold til en demokratisk rolle og rollen som lokal inspirator og igangsætter.

Det er vores håb, at der vil blive taget godt imod oplægget på det fælles efterårsmøde i november, således den beskrevne model kan tilpasses med de sidste bemærkninger.

Varde, den 1. oktober 2018

Den tværgående arbejdsgruppe

Finn Ladegaard
Medlem af FUR

Henrik Vej Kastrupsen
Byrådsmedlem

Holger Grumme
Byrådsmedlem

Jens Nielsen
Medlem af FUR

Ole Andreasen
Medlem af Ølgod Udviklingsråd

Peter Nielsen
Byrådsmedlem

1. Omverden og formål

De ni udviklingsråd indgår i en sammenhæng med de lokale foreninger og byer i det enkelte udviklingsråd, Det fælles udviklingsråd (FUR), Udvalget for Økonomi og Erhverv (UØE) og endelig Byrådet. Disse kan også betragtes som **udviklingsrådenes omverden**.

Historisk set har udviklingsrådene fungeret som en demokratimodel og som en model til fremme af udviklingen i enkelte områder – såvel for byer som opland. Disse funktioner vil også blive båret med ind i fremtiden.

Hvad er det, borgerne skal opleve, når modellen virker?

Der er i processen fremkommet ord for den virkning, som borgerne skal opleve, når den fremtidige model for udviklingsrådene tages i brug. Det er ord som katalysator, inspirator, bindeled, forgrenet, forankring, synlighed, klarhed og rummelighed. Men også ord som samle ideer, organisk, forædlende, samskabelse, fyrtårne og noget for alle. Med disse ord og dette afsæt er det vigtigt, at den tilpassede model for udviklingsrådene:

- Skaber mulighed for netværkstækning, hvor udviklingsrådene bliver bindeled fra det lokale til det kommunale og politiske niveau, hvor det giver mening
- Er organisk og bygger på stærke relationer og nærhed mellem mennesker, uanset hvor forgrenet netværket er
- Er inspirator og katalysator for ideernes frie bevægelighed, således der skabes mulighed for at dele, forædle og samskabe om tiltag, der skaber attraktive leve-, bo- og arbejdssteder i alle dele af kommunen
- Skaber synlighed om samarbejdets muligheder for borgere og virksomheder, herunder borgerinddragelse og vækst
- Giver klarhed om samarbejdspartneres roller, herunder hvilke opgaver der ligger på det politiske niveau, i forvaltningen, i udviklingsrådene og i de enkelte lokalsamfund/-områder

Med dette afsæt er modellen ikke afgrænset til de ni udviklingsråd og Det fælles udviklingsråd. Modellen dækker hele samarbejdet fra de lokale borgere og virksomheder til Byrådet, og den bliver derved mere en model end en organisering - udviklingsrådsmodellen. Det er grundlaget for det fremtidige formål.

Formålet med Varde Kommunes udviklingsrådsmodel:

”Varde Kommunes udviklingsrådsmodel rummer alle, der vil bidrage og gøre en positiv forskel for dem selv, deres medmennesker, deres lokalområde og dermed hele Varde Kommune.

Udviklingsrådsmodellen har fokus på at fremme erhvervsudvikling, bosætning og det sociale liv.

Udviklingsrådsmodellen sikrer en gennemsigtig og transparent kommune, hvor viden og ideer kommer frem til de rette, i rette tid, og deles. Dermed skabes det bedste grundlag for såvel lokale som politiske beslutninger.

Det er afgørende, at modellen understøtter de demokratiske processer og skaber resultater lokalt og på tværs til glæde for hele kommunen. ”

2. Den geografiske opdeling af udviklingsrådene

Den nuværende geografiske opdeling blev fastlagt i 2006. Opdelingen har stort set fungeret uændret siden.

I 2006 var overbygningsskolernes distrikter udgangspunktet for den geografiske opdeling, dog således at det stod lokalsamfundene frit at fastlægge den endelige geografi sammen med nabobyer m.m. Overbygningsskolernes distrikter er derfor blot et udgangspunkt og har som sådan ingen betydning mere.

Der er i arbejdsgruppen bred enighed om, at beslutningen om den geografiske opdeling i 2006 har betydet, at der er skabt gode og stærke relationer på tværs af byerne indenfor det enkelte udviklingsråd. Det er vigtigt at bygge videre på dette kendskab og samarbejde. Derfor skal en eventuel geografisk tilpasning bygge på gensidig enighed i og mellem de involverede udviklingsråd.

Oplægget til den fremtidige udviklingsrådsmodel lægger derfor ikke op til, at udviklingsrådenes grænser ændres og besluttet politisk – tværtimod. Det er et lokalt anliggende mellem de involverede udviklingsråd og lokalsamfund.

3. Opgaver, rollefordeling og udviklingsplaner

Det gode liv og det gode arbejdsliv bygger på mange relationer og interesser. Det skaber mulighed for, at vi kommer fra tanke til handling!

Nedenfor beskrives:

- Opgaver og rollefordeling
- Udviklingsplaner der skaber retning og ejerskab

3.1. Roller og opgavedeling

Alle - lokalsamfund, udviklingsråd og Varde Kommune - har et ønske om, at de enkelte lokalsamfund fremstår attraktive for nuværende og kommende borgere. Det betyder, at der er offentlige og private services indenfor en rimelig afstand og gerne i den enkelte by. Det kan være dagtilbud og skoler, men også indkøbsmuligheder m.m. Nogle byer har en størrelse, der kan bære hele pakken, mens andre kan nyde godt af at samarbejde på tværs. Landsbyklynger er opstået i dette "kølvand", idet nogle landsbyer f.eks. ikke har elever nok til at sikre en forsvarlig undervisning, mens andre ikke kan stille et helt hold i fodbold. Det giver derfor mening at gå sammen med andre byer og landsbyer, således at det, der betyder noget, er indenfor en rimelig kørselsafstand (offentlige og private services, samt fritidsmuligheder).

Dette giver afsættet for at beskrive opgaver og roller for samarbejdspartnerne i forbindelse med udviklingsrådsmodellen:

- Byrådet
- Udvalget for Økonomi og Erhverv
- Det fælles udviklingsråd
- De 9 udviklingsråd
- De lokale foreninger, herunder borgerforeningen
- Borgerne
- Forvaltningen

For hver enkelt samarbejdspartner beskrives, hvorledes forvaltningen understøtter.

Byrådet

- Generelt indtænke og inddrage udviklingsrådene tidligt
- Lydhør og understøtte udviklingsrådene, herunder være ambassadører og tale udviklingsrådene op
- Sikre at sager fremmes – politisk og tidsmæssigt
- Evt. deltage i udviklingsrådenes møder i deres lokale område (de enkelte medlemmer)
- Ansvarlig for forårs- og efterårsmødet – jfr. nedenfor under årshjulet
- Ansvarlig for behandling af udviklingsrådenes budgetønsker

Forvaltningens bistand:

- Forberede forårs- og efterårsmødet
- Understøtte byrådet i deres rolle

Udvalget for Økonomi og Erhverv

Udviklingsrådenes ressortområde.

- Positiv opmærksomhed på udviklingsrådenes ansøgninger i Byrådets udviklingspulje
- Skal være særlig tæt på Det fælles udviklingsråd
- Repræsentanter kan deltage i FUR-møder, når FUR vurderer det relevant
- Skal følge udviklingsrådenes arbejde via FUR's referater
- Ansvarlig for forårsmødet med orientering til FUR

Forvaltningens bistand:

- Understøtte forberedelse af forårsmødet
- Orienterer om udviklingsrådenes arbejde og indkomne ansøgninger til Byrådets udviklingspulje
- Understøtte Udvalget for Økonomi og Erhvervs rolle

Det fælles udviklingsråd (FUR)

- Formidle aktuelle ideer, planer, projekter og sager, som har fælles interesse for flere udviklingsråd, herunder evt. etablere ad hoc udvalg for fælles temaer – eks. trafik
- Understøtte sparring, ide- og erfaringsudveksling mellem de forskellige udviklingsråd, så de kan trække på hinandens kompetencer
- Sørge for at udviklingsrådene støtter op om hinanden og har en fælles kanal til de kommunale politikere, når behovet opstår
- Ansvarlig for tilrettelæggelse af efterårsmødet med orientering til Udvalget for Økonomi og Erhverv
- Ansvarlig for et årligt møde med repræsentanter fra udviklingsrådene – jfr. nedenfor under årshjulet

Forvaltningens bistand:

- Sekretariat for FUR
- Understøtte forberedelse af efterårsmødet
- Understøtte mødet med repræsentanter for udviklingsrådene
- Understøtte FUR's rolle

Hver af de ni udviklingsråd

- Udviklingsrådene har hver især til opgave at skabe udvikling, samarbejde og sammenhængskraft i deres egne områder. Her støtter de op om lokale arrangementer og tiltag, koordinerer mellem lokale foreninger og skaber projekter på tværs af byerne. Derudover har de mulighed for at uddele økonomisk støtte til projekter gennem deres pulje, ligesom de kan rådgive Byrådet om de nødvendige prioriteringer
- Udviklingsrådet skal understøtte erhvervsudvikling, bosætning og det sociale liv på tværs
- Udviklingsrådet er ejer af projekter på tværs af byer og lokalsamfund og kan evt. etablere ad hoc udvalg for fælles temaer – eks. stier, Mælkefestivalen (Helle Øst og Vest) m.m.
- Bindeled mellem området og kommunalpolitikkerne. Her orienterer de lokalsamfundene omkring kommunale tiltag, mens de omvendt informerer byrådet og kommunen omkring lokalsamfundenes behov, visioner, problemstillinger og ideer. Dermed skabes et bedre grundlag for de politiske beslutninger
- Høringspart for politiske beslutninger der vedrører det konkrete udviklingsråd
- Kan udarbejde strategiplan for udviklingsrådets område, hvis de ønsker det
- Udviklingsrådets medlemmer har repræsentation fra lokale borgerforeninger/foreninger, herunder grundejerforeninger, erhvervsforeninger og institutioner og bør være geografisk dækkende. De besidder forskellige kompetencer og tilknytninger til lokalsamfund. Deres indsigt, udsyn og forskellighed bidrager til, at udviklingsrådet kan fremkomme med vidtgående løsninger, der omfavner og inddrager hele udviklingsrådets arbejdsområde. En plan, et projekt eller en sag bliver altid set fra flere synsvinkler
- Ansvarlig for afholdelse af et årligt møde med de lokale borgerforeninger/foreninger indenfor udviklingsrådets område – jfr. nedenfor under årshjulet.
- Ansvarlig for afholdelse af fælles arrangement på tværs af byer i udviklingsrådet, når dette prioriteres

Forvaltningens bistand:

- Sikrer forberedelsen af udviklingsrådenes møde med Udvalget for Plan og Teknik, og dermed også at det enkelte lokalsamfund kommer til orde i forhold til potentialer, udfordringer og områdets drift
- Sikrer at høringsmateriale udsendes til berørte udviklingsråd. Der udarbejdes og udsendes en liste over de emner, som er i høring
- Sparringspartner for og vidensdeler på tværs af udviklingsråd
- Evt. bistå udviklingsrådene med strategiplan

Borgerforening/lokalråd

- De lokale foreninger skaber udvikling, aktiviteter og sammenhold i de enkelte byer
- De lokale foreninger tager sig af de mere håndgribelige og praktiske opgaver i lokalsamfundene. De kan hjælpe udviklingsrådet med at realisere nye udviklingsprojekter
- Bindeled og koordinering på lokalt niveau (borger/foreningslivet)
- Informerer og dialog med udviklingsrådet om aktiviteter og planer
- Åbner dørene for udviklingsrådet i den enkelte by
- Udarbejder udviklingsplan for by og opland (evt. landsbyklynge) – og viser, at ønsker kan blive virkelighed
- Bindeled til kommunen for så vidt angår byens udviklingsplan (evt. landsbyklynge)

- Skal være repræsenteret i udviklingsrådet

Forvaltningens bistand:

- Faciliterer udarbejdelsen af udviklingsplaner for byer og landsbyklynger jfr. nedenfor
- Kontakt- og sparringsperson for borgerforeninger eller lignende der står i spidsen for udviklingsplaner
- Afholder to årlige cafe-møder, hvor borgerforeninger og lignende kan få sparring og råd til konkrete projekter, herunder fundraising og myndighedsgodkendelse
- Afholder et årligt møde på tværs af udviklingsråd og borgerforeninger med fokus på fælles udfordringer og potentialer

Borgerne

- Sikrer de lokale værdier, der hvor de bor
- Giver input – udfordrer og kommer med ideer
- Involverer sig og deltager i aktiviteter og projekter i den enkelte by
- Modtager info fra udviklingsråd/borgerforening/lokalråd
- Er formidler for udviklingsråd/borgerforening/lokalråd

Forvaltningens bistand:

- Ingen i forhold til udviklingsrådsmodellen

Forvaltningen

- Ansvarlig for de anførte opgaver for de enkelte samarbejdspartnere
- Skal være dialogparate, lyttende og involverende
- Skal være ambassadører for udviklingsrådene, herunder PR
- Agerer som fødselshjælper af og filter (kvalitet/aktualitet) for udviklingsrådenes ideer
- Skal inddrage borgerforeninger, lokale foreninger og udviklingsråd, når der igangsættes relevante projekter

3.2. Udviklingsplaner der skaber retning og ejerskab

Med det mål at sikre velfungerende lokalsamfund i hele Varde Kommune lægges der op til, at udviklingsplanerne bliver en integreret del af udviklingsrådsmodellen. De fremtidige udviklingsplaner skal bygge på følgende principper:

- Udviklingsplanen skal omfatte understøtte det gode liv og arbejdsliv
- Udviklingsplanen skal bygge på samhørighed, borgerinddragelse og ejerskabelse
- Udviklingsplanen skal indeholde både bløde (understøttelse af det gode liv for alle) og hårde tiltag (rammer), herunder inkludere alle der kan og vil i fællesskabet, men også sikre rammerne
- Udviklingsplanen skal omfatte naturlige samspil mellem de større og mindre byer og de tilhørende landområder

På det grundlag lægges der op til:

- At der udarbejdes udviklingsplaner for alle byer med mere end 1.000 indbyggere, herunder Varde by
- At de store byer har pligt til at inddrage de omkringliggende, mindre byer under 500 indbyggere i deres fælles udviklingsplan
- At landsbyer med færre end 500 indbyggere indgår i landsbyklynger eller samarbejder med andre byer
- At der foretages en konkret afvejning for byer mellem 500 og 1.000 indbyggere – om de skal have en selvstændig udviklingsplan, eller om de skal indgå i en landsbyklynge

Som det fremgår af opgave- og rollefordelingen ovenfor, faciliterer Varde Kommune processen med udarbejdelsen af udviklingsplanerne, ligesom der afholdes to årlige cafemøder med alle byer, der har en udviklingsplan.

4. Udviklingsrådsmodellens årshjul

Her beskrives mødeaktiviteterne i årets løb, herunder de enkelte møder/aktiviteters indhold fordelt på:

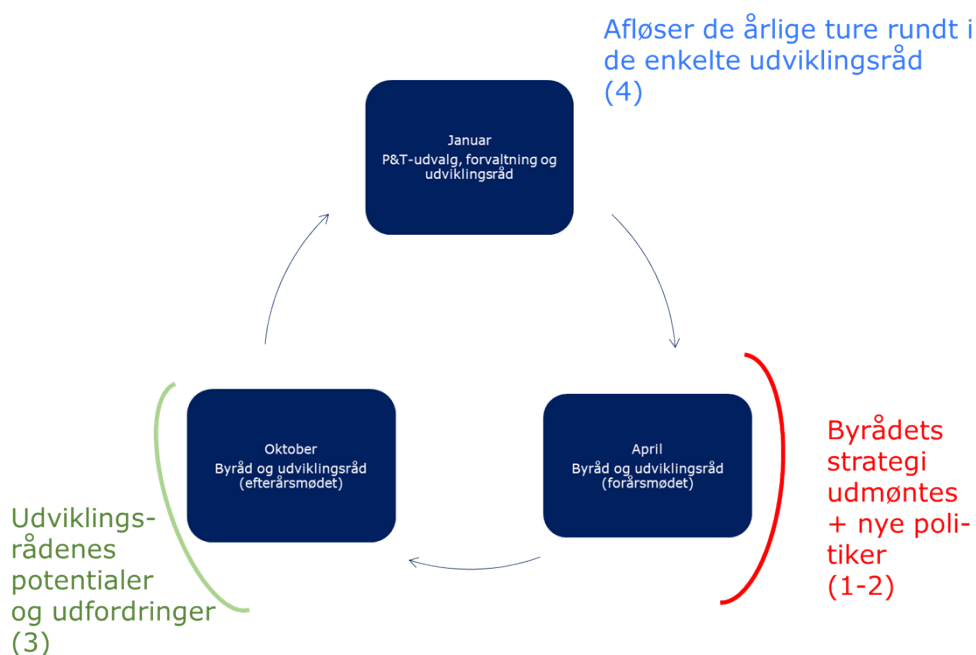
- Byråd til udviklingsråd – overordnet
- Det fælles udviklingsråd – specifik, hvor FUR har ansvaret
- Udviklingsråd til borgerforeninger/lokalråd – specifik, hvor det enkelte udviklingsråd har ansvaret

Årshjulene er bygget op om følgende nye principper/ønsker:

1. Udmøntning af Byrådets udviklingsstrategi, således at der arbejdes med hele eller dele af strategien i alle lokalsamfund i Varde Kommune – Udvalget for Økonomi og Erhverv er tovholder (forårsmødet)
2. At påtænkte store politiske beslutninger eller nye politikker meldes ud et år frem, således at udviklingsrådene og Det fælles udviklingsråd har mulighed for indflydelse, inden der træffes politisk beslutning – Udvalget for Økonomi og Erhverv er tovholder (forårsmødet)
3. At kende lokalsamfundenes udfordringer og potentialer, med henblik på at få dem konkretiseret og operationaliseret – FUR er tovholder (efterårsmødet)
4. Hvert enkelt udviklingsråd afholder hvert andet år et møde med Udvalget for Plan og Teknik, hvor direktøren for Plan, Kultur og Teknik tillige deltager. På dette nye møde får det enkelte udviklingsråd mulighed for at præsentere de nuværende forbedringsønsker og nye ideer/projekter for deres område. Udvalget for Plan og Teknik er tovholder (mødet afløser de nuværende årlige besigtigelser, hvor udviklingsrådet præsenterer forbedringsmuligheder i forhold til stier, veje, faciliteter m.m. for direktøren)

Derudover skal den naturligvis rumme de løbende behov for information, dialog og involvering.

Nedenfor er denne kobling vist grafisk

Det ligger forholdsvis klart, hvorledes grundlaget for forårsmødet fremkommer, hvor der er fokus på Byrådets udviklingsstrategi. Nedenfor skitseres den møderække, der resulterer i grundlaget for efterårsmødet, hvor der er fokus på lokalsamfundenes udfordringer og potentialer.

1. November – Fællesmøde mellem det enkelte udviklingsråd og de tilhørende lokalsamfund
2. Marts – FUR's fællesmøde med minimum 3 repræsentanter fra alle udviklingsrådene
3. Juni – FUR's forberedelse af efterårsmødet
4. Oktober – Efterårsmødet mellem Byrådet og udviklingsrådene

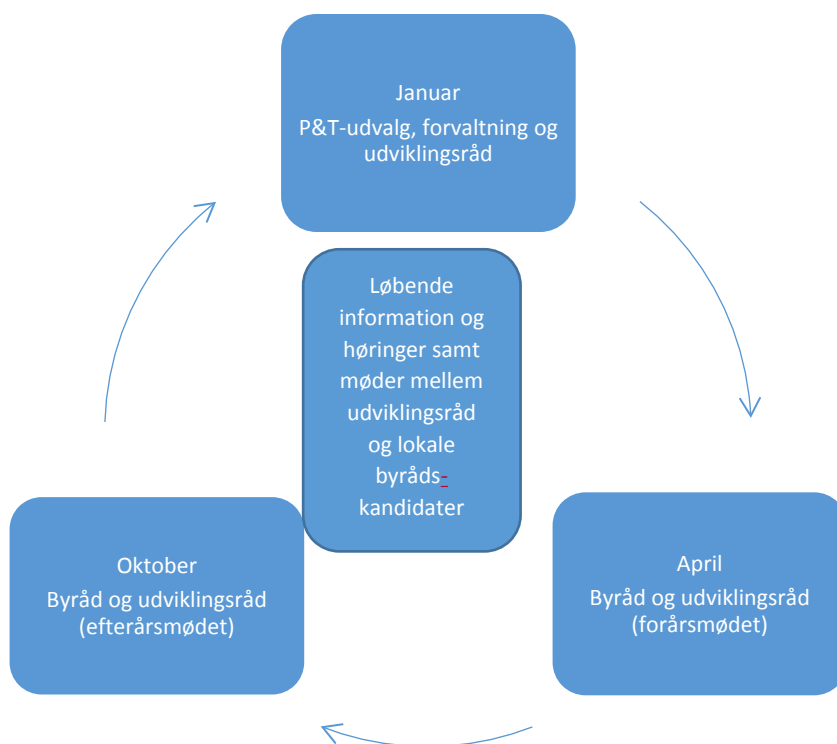
4.1. Byråd til udviklingsråd

Årshjulet skaber grundlag for et tættere samarbejde mellem udviklingsrådene og det politiske niveau. Det skal derudover både imødekomme en demokratisk model (høring og dialog) og en handlingsorienteret tilgang, der skaber lokale resultater.

Samarbejdet mellem Byrådet, Udvalget for Økonomi og Erhverv, Det fælles udviklingsråd og de ni udviklingsråd skal derfor understøtte:

- At der skabes et tættere samspil i form af dialog og information mellem byråd, Udvalget for Økonomi og Erhverv, FUR og udviklingsrådene
- At alle områder bliver hørt – at der også er politisk opmærksomhed på områder, der ikke er repræsenteret i byrådet
- At der skabes sammenhæng og netværk på tværs af hele kommunen

Disse mål er afsættet for årscyklussen for mødet mellem byråd, Udvalget for Økonomi og Erhverv, FUR og udviklingsrådene.

Januar – P&T-udvalg, forvaltning og udviklingsråd

På mødet deltager Udvalget for Plan og Teknik, repræsentanter fra forvaltningen, udviklingsrådets medlemmer, herunder minimum én repræsentant fra hver af lokalsamfundene i udviklingsrådet.

Hvert udviklingsråd mødes med udvalget en gang hvert andet år, og mødet erstatter den nuværende årlige tur rundt i hver af de ni udviklingsråd. Det betyder, at der i lige år afholdes fire møder og i ulige år afholdes fem møder.

Udvalget for Plan og Teknik er mødeansvarlig, og mødet afholdes lokalt og varer anslået to timer.

På dagsordenen er ideer til imødekommelse af lokalsamfundenes potentialer og udfordringer – både henset til "Udviklingspuljen til understøttelse af udviklingsplaner", budgetønsker og områdets drift.

Såfremt der for et udviklingsråd opstår en uventet udfordring eller potentiale, så håndteres disse i det løbende samarbejde med forvaltningen.

Tidl. februar – Udvalget for Økonomi og Erhverv

På det ordinære møde i februar for Udvalget for Økonomi og Erhverv er forårsmødet mellem Byrådet og udviklingsrådene på dagsordenen. Dagsordenspunktet skal indeholde:

- Valg af emne fra Byrådets udviklingsstrategi, valg af relevant oplægsholder og tanker om hvordan der kan arbejdes med emnet
- Forberedelse af præsentation af større politiske beslutninger og nye politikker det kommende år, f.eks. struktur på skoleområdet, sundhedspolitik, planstrategi m.m.

Præsentationen af de større politiske beslutninger og nye politikker giver mulighed for inddragelse af udviklingsrådene og lokalsamfundene, inden der er træffes politisk beslutning. Det giver mere tidlig inddragelse!

April - Byråd og udviklingsråd (forårsmødet)

På mødet deltager byrådet og alle medlemmer fra udviklingsrådene.

Mødet varer 4 timer inkl. bespisning. Byrådet er mødeansvarlig.

Forårsmødet indeholder:

- Rigets tilstand ved borgmesteren
- Præsentation af emne fra Byrådets udviklingsstrategi og evt. eksterne oplæg, der perspektiverer
- Konkret arbejde med valgte emne og gerne i mindre grupper, således der bliver mulighed for at tale sammen
- Præsentation af politiske beslutninger det næste år med mulighed for indledende tilkendegivelser fra udviklingsrådene. Eksempler: Sundhedspolitik, Planstrategi m.m.
- Evt.

Oktober - Byråd og udviklingsråd (efterårsmødet)

På mødet deltager byrådet og alle medlemmer fra udviklingsrådene.

Mødet varer 4 timer inkl. bispising. FUR er ansvarlig for mødet.

Med dette afsæt vil efterårsmødet indeholde:

- Rigets tilstand ved borgmesteren
- Præsentation af udviklingsrådenes potentialer og udfordringer ved FUR
- Ekstern oplægsholder om et valgt emne
- Konkret arbejde med udvalgt emne, herunder løsningsmodeller. Der er ønske om arbejde i mindre grupper, således der bliver mulighed for at tale sammen
- Status og tilbagemelding på de politiske beslutninger det næste år – nu med feedback fra udviklingsrådene
- Evt.

Løbende information og høringer samt møder mellem udviklingsråd og lokale byråds kandidater

Med én udviklingsrådsmodel og ønsket om at løfte i fællesskab er det vigtigt, at informationsniveauet er højt, og at oplysninger fremkommer rettidigt, således at samarbejdet resulterer i de bedst mulige løsninger lokalt og for hele Varde Kommune. Dette er afsættet for mere løbende information, lokal inddragelse og et tættere samarbejde mellem udviklingsrådene og deres lokale byråds kandidater.

Der lægges op til, at borgmesteren i forbindelse med årsskiftet udsender en skriftlig udgave af "Rigets tilstand" til udviklingsrådene, således der informeres i alt tre gange i løbet af året (inkl. forårs- og efterårsmødet mellem byrådet og udviklingsrådene).

Udover de mere officielle høringer er der ønske om tidlig inddragelse, når forvaltningen igangsætter projekter/tiltag, der påvirker det enkelte lokalsamfund. Dette er årsagen til, at planlagte større politiske beslutninger og nye politikker kommer med på forårsmødet mellem Byrådet og udviklingsrådene.

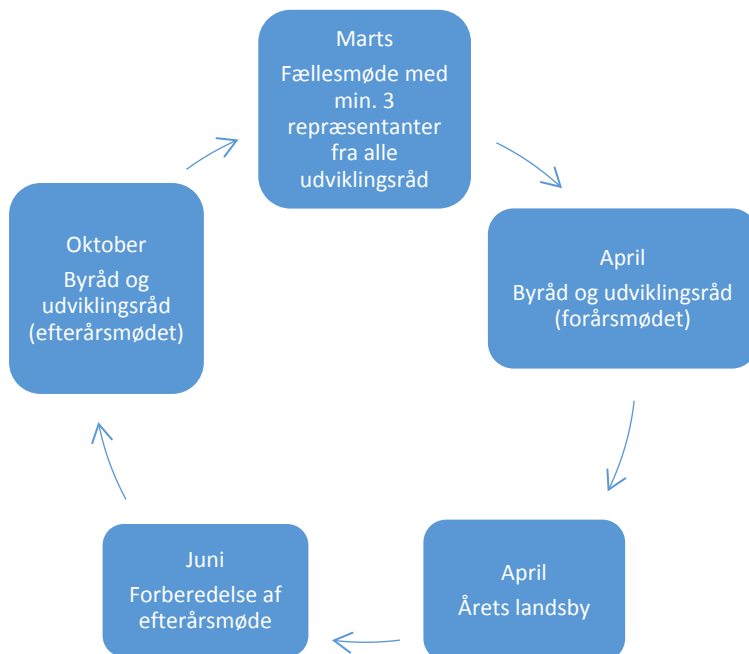
4.2. Det fælles udviklingsråd

Med det mål at sikre kontinuitet og opbakning til Det fælles udviklingsråd består det af 1 repræsentant **og en suppleant** fra hver af de ni udviklingsråd.

Møderne i Det fælles udviklingsråd indeholder følgende generelle punkter:

- Status fra de enkelte udviklingsråd
- Drøftelse af evt. tværgående høringer
- Emner med interesse på tværs af udviklingsråd – eks. forsikring af frivillige, infostandere, sagsbehandlingstider, kursus for bestyrelsesmedlemmer, deltagelse i messer m.m.

Der afholdes 5 årlige møder (Blå), som det fremgår nedenfor.

Forårsmødet og efterårsmødet er beskrevet under afsnit 4.1. Byråd til udviklingsråd.

FUR afgør selv yderligere møder i løbet af året.

Marts – Fællesmøde med min. 3 repræsentanter fra alle udviklingsråd

Med henblik på at styrke relationerne på tværs af udviklingsrådene indbyder Det fælles udviklingsråd alle udviklingsråd til et fælles møde af tre timers varighed. FUR er tovholder for mødet.

På dagsordenen er:

- Orientering om status i de enkelte udviklingsråd
- Udfordringer og potentialer i og på tværs af udviklingsråd
- Workshop med vidensdeling og potentielle løsningsforslag
- Opsamling på centrale emner, der skal gå videre til efterårsmødet

April – Årets landsby i Varde Kommune

Møde varer to timer, og FUR er tovholder.

Med afsæt i årets tema er der indkaldt emner til forslag til årets landsby. Det er FUR's opgave at udpege Årets Landsby i Varde Kommune på grundlag af de fastlagte kriterier, som er udstukket af Landdistrikternes Fællesråd og Landsbyerne i Danmark i den landsdækkende konkurrence.

Juni - Forberedelse af efterårsmødet

Da FUR er ansvarlig for efterårsmødet mellem Byrådet og udviklingsrådene er det vigtigt med forberedelse, herunder prioritering af emner.

Det overordnede formål er at planlægge efterårsmødet. Hvilke centrale udfordringer og perspektiver skal der arbejdes med, hvordan skabes der samspil, samarbejde og samskabelse med afsæt i disse potentialer og udfordringer.

Udgangspunktet er en opsamling fra mødet med udviklingsrådene i marts måned – herunder potentialer og udfordringer.

Dagsordenen bliver således:

- FUR redegør for de overordnede potentialer og udfordringer for udviklingsrådene og lokalsamfundene
- Evt. valg af ekstern oplægsholder om de centrale emner
- Oplæg til proces – hvordan skal der arbejdes hermed på efterårsmødet
- De overordnede linjer i udviklingsrådenes tilbagemeldinger på de på forårsmødet præsenterede politiske beslutninger og nye politikker

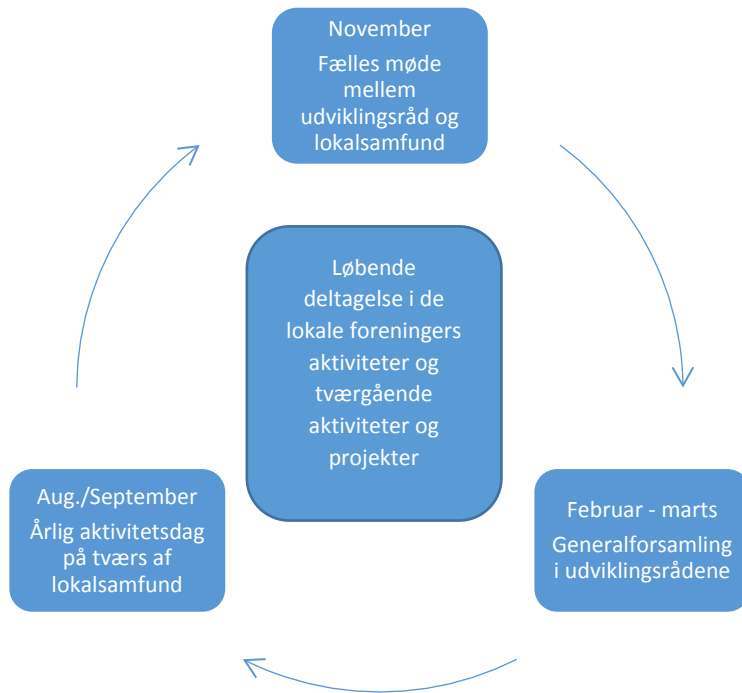
4.3. Udviklingsråd og borgerforeninger/lokale foreninger

Det overordnede formål med samarbejdet mellem udviklingsrådene og de lokale borgerforeninger/ lokale foreninger er, at udviklingsrådene agerer bindeled mellem foreningerne og byrådet.

Den officielle høringsmodel bygger på, at udviklingsrådene har en lokal forankring i de tilhørende byer. Men derudover kan der være potentiale i flere fælles projekter, fællesarrangementer og møder mellem de forskellige borger-/sogneforeninger m.fl., hvor udviklingsrådet er bindeledet.

Det er derfor vigtigt, at samarbejdet skaber netværk mellem de lokale foreninger i de forskellige byer, der er tilknyttet det enkelte udviklingsråd.

Med dette afsæt er der udarbejdet nedenstående årshjul for samarbejdet mellem udviklingsrådene og lokalsamfundene/de lokale foreninger.

November - Fælles møde mellem udviklingsråd og lokalsamfund

Deltagere: Udviklingsrådets medlemmer og repræsentanter fra borgerforeninger/lokale foreninger i de tilknyttede byer.

Mødet varer 3 timer og afholdes årligt. Udviklingsrådet er mødeansvarlig.

Hensigten med mødet er at skabe gennemsigtighed på tværs af lokalsamfundene i det enkelte udviklingsråd og på dette grundlag kortlægge fælles udfordringer og potentialer. Målet med kortlægningen er at fastlægge, aftale og bemane fælles projekter og arrangementer.

Derudover skal mødet hvert andet år give input til udviklingsrådets og repræsentanterne for de lokale foreningers møde med Udvalget for Plan og Teknik i januar.

Sidst, men ikke mindst, så klæder mødet og mødets resultater formanden for udviklingsrådet og medlem af FUR på til det kommende års møder i FUR.

Februar-marts – Generalforsamling/årsmøde i udviklingsrådene

Udviklingsrådenes generalforsamlinger er både der, hvor nye medlemmer rekrutteres, men også der hvor der gøres status på projekter og luftes nye ideer. Derfor er generalforsamlingerne oplagte anledninger til at skabe synlighed om udviklingsrådenes virke.

Der kan ligeledes gøres reklame for det kommende forårsmøde mellem Byrådet og udviklingsrådene i april måned, og man kan allerede på generalforsamlingen starte en indledende drøftelse af det konkrete emne, der er valgt fra Byrådets udviklingsstrategi.

Generalforsamlingen kan også bruges til input med ideer til, hvilke arrangementer der skal afholdes på tværs af lokalsamfundene i efteråret.

Aug./September – Årlig aktivitetsdag på tværs af lokalsamfund

Der er ingen binding på form eller indhold, og det er derfor op til det enkelte udviklingsråd i samspil med de lokale foreninger og lokalsamfundene at hitte på det, der giver mening og værdi.

Løbende deltagelse i de lokale foreningers aktiviteter og tværgående aktiviteter og projekter

Udviklingsrådene bliver ikke stærkere end det underliggende lokale engagement, og derfor er det vigtigt at investere i de gode relationer og det gode samarbejde.

Det kan betyde flere fælles aktiviteter, arrangementer og projekter, og at der er en løbende deltagelse – også fra udviklingsrådenes side.

5. Udviklingsrådenes aktiviteter og økonomi

Her beskrives de enkelte aktiviteter i forhold til:

- Det faste vederlag
- Puljer der kan ansøges

Derudover behandler afsnittet udviklingsrådenes mulighed for at fremkomme med budgetønsker, samt ressourcerne til servicering af udviklingsrådsmodellen.

Det faste vederlag

Det faste vederlag skal give mulighed for at afholde udgifter til de årligt tilbagevendende udgifter, men også indeholde et beløb der gør, at det enkelte udviklingsråd har handlemulighed til at understøtte mindre lokale initiativer, der skaber borgerinddragelse og styrker livskvaliteten i området.

Eksempler på årligt tilbagevendende aktiviteter er borgermøder, bestyrelsesmøder, generalforsamling, messer, hjemmeside, enkelte arrangementer for borgere m.m. Det vurderes, at det gældende vederlag på 36.000 kroner kan dække disse udgifter.

Med det formål at styrke interessen for at være en del af udviklingsrådsmodellen ydes der et årligt beløb på yderligere 50.000 kroner. Beløbet er ikke øremærket, men det er op til det enkelte udviklingsråd at disponere pengene til aktiviteter, der fremmer borgerinddragelse og tiltag, der fremmer bosætningen og levevilkårene i området.

Der afregnes således i alt 86.000 kroner årligt til hvert af de 9 udviklingsråd (forudsætter en budgetbevilling på 450.000 kroner).

Udviklingsrådet Varde By ønsker som det eneste udviklingsråd, at det faste vederlag tildeles i forhold til antallet af borgere i udviklingsrådet og ikke fordeles ligeligt, som er det nuværende princip.

Puljer, der kan ansøges

Når det vedrører ikke årligt tilbagevendende aktiviteter, hvilket har form af projekter og nyskabende tiltag, så er der mulighed for at søge forskellige puljer i Varde Kommune og naturligvis fonde og eksterne puljer. Af interne puljer i Varde Kommune findes der eksempelvis:

- Byrådets udviklingspulje – visionsunderstøttende, markedsfører Varde Kommune, erhvervs- og arbejdspladsfremmende eller udviklende/nytænkende (Udvalget for Økonomi og Erhverv)
- Visionspuljen – aktiviteter der understøtter visionen Vi i Naturen (Udvalget for Økonomi og Erhverv)
- Puljen til realisering af projekter ifm. udviklingsplaner (Udvalget for Plan og Teknik)
- Puljer under Kultur og Fritid: Puljen til andre kulturelle aktiviteter, Puljen til større kultur- og sportsarrangementer og puljen til kultur til unge

Afslag på ansøgninger til Varde Kommunes interne puljer skal være skriftligt begrundede.

Mulighed for at fremkomme med budgetønsker

Udviklingsrådene opfordres hvert år i april til at indsende deres budgetønsker i forbindelse med budgetlægningen for det kommende år. Budgetønskerne kvalitetssikres i forvaltningen og sendes videre til behandling i udvalgene.

6. Synliggørelse og kommunikation

Uanset om det drejer sig om de løbende aktiviteter i udviklingsrådsmodellen eller rekruttering af nye medlemmer, så har synlighed en stor betydning for engagementet og interessen for at deltage. Derfor er det vigtigt:

- At der sættes fokus på den gode historie, og denne kobles til udviklingsrådsmodellen
- At der er pressedækning på og kommunikeres fra forårsmødet og efterårsmødet
- At der i februar (forud for udviklingsrådenes generalforsamlinger) laves intensiv kampagne for udviklingsrådsmodellen – evt. side/indstik til avisen og på sociale medier
- At de lokale foreningers evne til at nå borgerne tænkes ind i kommunikationen

Derudover er der løbende kommunikation fra eller via Varde Kommune, som videreformidles til medlemmerne af FUR, der igen har ansvaret for videreformidling til såvel udviklingsrådets medlemmer og de lokale borgerforeninger/sogneråd/mm.

Det er vigtigt, at alle leddene i udviklingsrådsmodellen bruger deres kanaler til at meddelelser og oplysninger i højest mulige grad kommer frem til de rette – mail, hjemmeside, facebook m.m.

Det skønnes, at en udgift på 100.000 kr./år kan dække ønsket om synlighed (forudsætter en budgetbevilling på 100.000 kroner).

7. Uddannelse og værktøjskasse

Det at være en part i udviklingsrådsmodellen kan til at starte med være en kompleks affære – uanset om man er politiker, sidder i et udviklingsråd eller en lokal borgerforening. Med det mål at gøre "landingsbanen" kortest mulig og indsatsen bedre kan det være hensigtsmæssigt med et introkursus for nye medlemmer af udviklingsrådsmodellen (politikere, udviklingsrådsmedlemmer og centrale personer i de lokale foreninger). Introkurset indeholder:

- Et fast modul, der synliggør hvordan forretningsgangene og processerne virker i Varde Kommune
- Et fast modul med udviklingsrådsmodellen og samspillet med Varde Kommune og de øvrige interessenter
- Et fast modul i bestyrelsesarbejde

Det kan være hensigtsmæssigt at indarbejde nogle af de nedenfor anførte kurser i det første introkursus. Ellers kan det stå som en mulighed for at deltage i enkeltstående kurser.

- Samskabelse - ideudvikling, planer og projekter (herunder facilitering)
- Den gode organisering af udviklingsplaner (opbygning af projektorganisation og kobling til borgerforening)
- Kommunikation og synliggørelse – den gode historie og kommende aktiviteter i skrift og video (facebook, Instagram, hjemmesider m.m.)
- Fundraising – finansiering af projekter via kommunale, statslige, EU eller fondsmidler
- M.m.

Det anslås, at et beløb på 75.000 kr./år kan dække gennemførelse af introduktionskursus og evt. flere kursusmoduler (forudsætter en budgetbevilling på 75.000 kr.).

8. Evaluering

Med henblik på at modellen har mulighed for at blive afprøvet, og at der kan foretages en opsamling af erfaringer, lægges der op til en evaluering efter 2 år.